Tuomas Ojanen

19.2.2021

Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle

HE 260/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 hyväksymisestä

Pääasiallinen sisältö ja arvioinnin lähtökohdat

1. Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä vuonna 2020 annetun neuvoston päätöksen. Omien varojen päätös sisältää säännökset unionin talousarvion rahoittamisen perusteista sekä säännökset poikkeuksellisista ja väliaikaisista lisämäärärahoista covid-19-kriisin seurauksiin puuttumiseksi. Nämä säännökset sisältävät unionin ns. elpymisvälineen rahoitukseen liittyvän 750 000 miljoonan euron lainanottovaltuuden, joka on siis yksi osa arvioitavasta kokonaisuudesta.
2. SEUT 311 artiklan mukaan neuvoston päätös unionin omista varoista tehdään neuvostossa yksimielisesti. Liisäksi päätös hyväksytään jäsenvaltion kansallisen valtiosäännön mukaisessa järjestyksessä. Päätös tulee voimaan viimeisen kansallista hyväksymistä koskevan tiedonannon vastaanottamista seuraavan ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä päivänä. Neuvoston päätöstä sovellettaisiin 1 päivästä tammikuuta 2021.
3. Omia varoja koskeva päätös on tehtävä erityistä lainsäätämisjärjestystä noudattaen neuvoston yksimielisellä päätöksellä, minkä lisäksi päätöksen voimaantulo edellyttää, että kaikkien jäsenvaltioiden on hyväksyttävä päätös valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Näin ollen menettely sisältää kaksinkertaiset Suomen kansallista päätösvaltaa, budjettivalta mukaan lukien, suojaavat menettelyt, koska neuvoston yksimielisyysvaatimusta täydentää vielä erillinen vaatimus kunkin jäsenvaltion, Suomi mukaan lukien, hyväksynnästä valtiosäännön mukaisesti.
4. Liittymissopimuksen ja sen jälkeisten perussopimusten muutossopimusten hyväksymisen ja kansallisen voimaansaattamisen yhteydessä Suomi on hyväksynyt sekä EU-oikeudellisesti että valtiosääntöoikeudellisesti äsken selostetut omien varojen järjestelmän ominaispiirteet.
5. Suomen valtiosäännön mukaan omien varojen päätös on hallituksen esityksen pohjalta hyväksyttävä *perustuslain 94 §:n* mukaisesti eduskunnassa (ks. HE 248/2014 vp, ks. myös PeVL 16/2020 vp). Sitä vastoin erillistä valtionsisäistä voimaansaattamista perustuslain 95 §:n mukaisesti ei vaadita.
6. Esityksen käsittelyjärjestysjaksossa 7 on tehty selkoa eduskunnan suostumuksen tarpeesta sekä käsittelyjärjestyksessä. Tarkastelu kohdistuu erityisesti päätökseen sisältyvän ns. EU:n elpymisvälineen toteuttamiseen liittyviin kysymyksiin perustuslakivaliokunnan lausunnossa PeVL 16/2020 vp esitetyn takia. Lisäksi muualla

esityksessä, erityisesti taloudellisia vaikutuksia koskevissa jaksoissa 4.1 ja 4.2, on myös valtiosääntöoikeudellisen arvioinnin kannalta merkityksellistä selvitystä käsillä olevan päätöksen taloudellisista vastuista.

7. Nähdäkseni säätämisjärjestysperusteluista ilmeneviin valtiosääntöoikeudellisen arvioinnin lähtökohtiin ei ole olennaista lisättävänä. Viittaan näin ollen esityksen jaksosta 7 ilmenevään alkamatta toistaa sitä tässä. Kokonaisuutena arvioiden hallituksen esitys edustaa laadukasta hallituksen esityksen valmistelutyötä.

8. On syytä huomauttaa, että tarkkaan ottaen nyt on arvioitavana ensisijaisesti omien varojen päätös perustuslain 94 §:n kannalta ja että valtiosääntöoikeudellisen tarkastelun tulee tällöin painottua keskeisesti omia varoja koskevaan päätökseen osana omien varojen järjestelmää. Tällöin on edelleen huomattava, että perustuslakivaliokunta katsoi lausunnossaan PeVL 16/2020 vp, että omia varoja koskevan neuvoston päätöksen oikeusperusta on asianmukainen.

9. Kuten edeltä on kuitenkin jo ilmennyt, omien varojen päätökseen sisältyvät myös määräykset poikkeuksellisista ja väliaikaisista lisämäärärahoista covid-19-kriisin seurauksiin puuttumiseksi. Nämä säännökset sisältävät unionin ns. elpymisvälineen rahoitukseen liittyvän 750 000 miljoonan euron lainanottovaltuuden komissiolle. Valtuus käytettäisiin osin avustuksiin (390 mrd. euroa) ja osin (360 mrd. euroa) lainoihin. Tämä 750 miljardin euron lainanottovaltuutus rahoitusmarkkinoilta elpymisvälineen rahoittamiseksi oli alun perin ehdotetussa muodossa perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan valtiosääntöoikeudellisesti keskeisin ja ongelmallisin komission ehdotuksista, ja juuri sen oikeusperustasta ja yleensä perussopimusmukaisuudesta esitettiin epäilyksiä perustuslakivaliokunnan lausunnossa PeVL 16/2020 vp: ”Komission tarkistettu ehdotus neuvoston päätökseksi unionin omien varojen järjestelmäksi (COM (2020) 445 final) sisältää 750 miljardin euron lainanoton rahoitusmarkkinoilta elpymisvälineen rahoittamiseksi. Tämä on nyt ehdotetussa muodossa perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan valtiosääntöoikeudellisesti keskeisin ja ongelmallisin komission ehdotuksista.”[1]

10. On syytä lisätä, että käsillä oleva asiakokonaisuus muuttui merkittävästi unionitasoisessa jatkokäsittelyssä perustuslakivaliokunnan lausunnon PeVL 16/2020 vp jälkeen tavalla, jota selostetaan tarkemmin käsillä olevassa esityksessä.

11. Lisäksi elpymisvälineen oikeusperustasta on valiokunnan lausunnon jälkeen saatu sellaista lisäselvitystä, jonka myötä oikeusperustaan liittyvät epäselvyydet ovat nähdäkseni oikeudellisesti arvioiden hälventyneet. Viittaan tässä erityisesti neuvoston oikeuspalvelun lausuntoon elpymisvälineestä sekä oikeuspalvelun lausunnon

[1] Perustuslakivaliokunnan arvioitavana oli siis tuolloin ehdotus omien varojen päätökseksi, jonka mukaan lainarahoitusta saisi käyttää vain Covid-19-kriisiin liittyviin erityisiin menoihin 500 miljardin euron edestä ja 250 miljardia jäsenvaltioille kriisinhoitoa varten annettaviin lainoihin (ehdotus omien varojen päätökseksi johdannon 13b kohta ja 3b artikla). Tätä rahoitusta ei olisi saanut käyttää unionin toimintamenoihin (ehdotetun omien varojen päätöksen 3a artikla). – Elpymisväline on sittemmin merkittävästi muuttunut unionitasoisessa jatkokäsittelyssä.

oikeudellista merkitystä tarkasteleviin lausuntoihini 13.7.2020 *eduskunnan perustuslakivaliokunnalle* ja 16.7.2020 *suurelle valiokunnalle* toistamatta niistä ilmenevää tässä (ks. myös PeVP 51/2020 vp). On syytä lisätä, että unionitasoisessa jatkovalmistelussa on nähdäkseni riittävässä määrin huomioitu oikeuspalvelun lausunnossa esitettyjä kehittämis- ja muutostarpeita, samoin kuin perustuslakivaliokunnan lausunnossa PeVL 16/2020 vp lausunnossa esitettyjä täsmennystarpeita oikeusperustan ja muidenkin valiokunnan huolenaiheiden suhteen. Kiinnitän lisäksi tässä yhteydessä huomiota siihen, ettei muualla Euroopan unionissa ja sen jäsenvaltioissa ole ainakaan siinä määrin alun perinkään esitetty elpymisvälineen perussopimusmukaisuudesta sellaisia epäluuloja ja huolia kuin Suomessa tehtiin joidenkin oikeus- ja taloustieteilijöiden toimesta keväällä ja kesällä 2020. Monessa jäsenvaltiossa on toki oltu kriittisiä elpymisvälinettä kohtaan, mutta kritiikki on ollut perusteiltaan ennen muuta taloudellis-poliittista, ei niinkään oikeudellista.

12. Lopuksi on EU-oikeuden tasolta syytä huomauttaa, että EU-tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltioiden tuomioistuimilla ja viranomaisilla on velvollisuus pitää unionin säädöksiä ja päätöksiä pätevänä (lailliisena) niin kauan, kunnes toimivaltainen tuomioistuin, so. EU-tuomioistuin, ei ole niitä kumonnut (ns. laillisuus- tai pätevyysolettama, ks. asia 101/78, Granaria, tuomio 13.2.1979 (Kok., s. 623, Kok. Ep. IV, s. 393, 4 kohta); asia C-137/92 P, komissio v. BASF ym., tuomio 15.6.1994 (Kok., s. I-2555, Kok. Ep. XV, s. I-239, 48 kohta); asia C-475/01, komissio v. Kreikka, tuomio 5.10.2004 (Kok., s. I-8923, 18 kohta) ja asia C-199/06, Centre d'exportation du livre français, tuomio 12.2.2008 (Kok., s. I-469, 59 kohta).[2]
13. Myös unionin omien varojen päätökseen (ml. elpymisvälineen perustana olevat säädökset) tulee soveltaa näitä EU-oikeudellisia peruslähtökohtia sitten kun ne tulevat voimaan. On syytä lisätä, että nähdäkseni on nyt tehty kaikki se, mitä oikeusperustan asianmukaisuuden varmistamiseksi voidaan tässä vaiheessa tehdä. *Jos* elpymisvälineen (tarkkaan ottaen sen perustana olevien säädösten) oikeusperusta edelleen arvioidaan kyseenalaiseksi esimerkiksi eduskunnassa, EU-oikeudellisesti ainoa kestävä tapa hakea oikeusvarmuus kysymykseen on, että Suomi nostaa EU-tuomioistuimessa SEUT 263 artiklan mukaisen kanteen, jossa se väittää, ettei elpymisvälineelle ole osoitettavissa asianmukaista oikeusperustaa perussopimuksista. Kanneperusteena siis olisi "puuttuva toimivalta" SEUT 263 artiklassa tarkoitetulla tavalla.[3] Joka tapauksessa on EU-oikeudellisesti selvää, ettei Suomessa ole sellaista toimielintä, jolla olisi toimivalta

---

[2] EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kansalliset tuomioistuimet voivat kuitenkin tutkia unionin toimien pätevyyden sikäli, että ne voivat ensinnäkin katsoa, etteivät viran puolesta tutkittavat tai asianosaisten esittämät pätemättömyysperusteet ole perusteltuja. Tähän liittyen kansalliset tuomioistuimet voivat hylätä kyseiset perusteet ja todeta, että unionin säädös tai päätös taikka muu unionin toimi on pätevä (ks. esim. tuomio 16.6.1981, Salonia, 126/80, EU:C:1981:136, 7 kohta ja tuomio 22.10.1987, Foto-Frost, 314/85, EU:C:1987:452, 14 kohta). Sitä vastoin kansalliset tuomioistuimet *eivät* ole toimivaltaisia itse toteamaan unionin toimielinten toimia pätemättömiksi (tuomio 6.12.2005, Gaston Schul Douane-expediteur, C-461/03, EU:C:2005:742, 17 kohta), koska tämä toimivalta on vain EU-tuomioistuimella. Jos kansallinen tuomioistuin epäilee jotain unionin säädöstä tai päätöstä pätemättömäksi, sen on pyydettävä unionin tuomioistuimelta SEUT 267 artiklan mukaista ennakkoratkaisua ennen kuin se voi perustaa oman lainkäyttöratkaisunsa EU-säädöksen tai päätöksen pätemättömyyden varaan. Ks. laillisuus- ja pätevyysolettamasta sekä toimivallasta tutkia EU-säädösten ja päätösten pätevyyttä Tuomas Ojanen, EU-oikeuden perusteita. 3 uudistettu laitos, Edita/Helsinki 2016, s. 145 ja 207.

[3] Ks. tarkemmin kanneoikeutetuista, kanteen määräajoista ja kanneperusteista SEUT 263 artiklan mukaisessa menettelyssä Ojanen 2016, s. 219-221.

todeta, että omien varojen päätös tai edes siihen sisältyvät säännökset elpymisvälineestä, ovat unionin perussopimusten vastaisia ja siksi pätemättömiä.

Arvio

Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

14. Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan suostumuksen. Muusta syystä eduskunnan hyväksymistä edellyttävinä on pidetty sellaisia kansainvälisiä velvoitteita, joilla on eduskunnan budjettivaltaa sitovia vaikutuksia (HE 1/1998 vp, s. 149 ja PeVL 45/2000 vp).

15. Esityksen mukaan neuvoston päätös omien varojen järjestelmästä kohdentuu eduskunnan budjettivaltaan. Esityksen mukaan neuvoston päätös voidaan rinnastaa, kuten on jo aikaisemmin rinnastettu, sellaiseen kansainväliseen velvoitteeseen, joka edellyttää perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunnan suostumusta.

16. Esityksen käsityksiin eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta perustelevista seikoista voidaan sinänsä yhtyä. Nähdäkseni kysymyksessä on kuitenkin kokonaisuutena arvioiden sillä tavoin oikeudellisesti ja taloudellis-poliittisesti merkittävästä päätöksestä, että se kuuluu eduskunnan hyväksyttäviin perustuslain 94 §:n 1 momentissa tarkoitetun "merkitykseltään huomattava" perusteen nojalla. Tästä ei sinänsä seuraa kannanottoa hyväksymisestä päättämiseen perustuslain 94 §:n 2 momentin mukaisesti, vaan tätä kysymystä on arvioitava erikseen, kuten esityksessäkin on tehty (ks. myös esim. PeVL 38/2001 vp, jossa valiokunta yhtäältä piti eduskunnan suostumusta ns. Nizzan sopimukselle tarpeellisena merkitykseltään huomattava perusteen nojalla, mutta jossa valiokunta toisaalta katsoi, että sopimus oli sopusoinnussa perustuslain kanssa).

Hyväksymisestä päättäminen

17. Perustuslain 94 §:n 2 momentin mukaan kansainvälisen velvoitteen tai sen irtisanomisen hyväksymisestä päätetään äänten enemmistöllä. Jos ehdotus velvoitteen hyväksymisestä koskee perustuslakia tai valtakunnan alueen muuttamista taikka Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävää toimivallan siirtoa Euroopan unionille, kansainväliselle järjestölle tai kansainväliselle toimielimelle, se on kuitenkin hyväksyttävä päätöksellä, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä.

18. Kuten edellä totesin, esityksen säätämisjärjestysperusteluissa on tehty asianmukaisesti selkoa perustuslain 94 §:n 2 momentin tulkinnan lähtökohdista perustuslain esitöiden ja perustuslakivaliokunnan lausunto- ja mietintökäytännön valossa.

19. Edelleen esityksen käsittelyjärjestysjaksossa tarkastellaan omia varoja koskevan päätöksen oikeusperustaa ja suhdetta unionin talousarvioperiaatteisiin sekä talousarvion yleiskatteisuusperiaatetta, tasapainoperiaatetta ja kurinalaisuusperiaatetta. Lisäksi esityksessä on tehty selkoa budjettivallan käyttäjien osallistuminen elpymisvälineen mukaisten ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen hallinnointiin. Näiden jaksojen merkitys liittyy ensisijaisesti unionin talouskonstituutioon, mutta ne ovat huomionarvoisia myös kansallisten valtiosääntöjen kannalta, Suomen valtiosääntö mukaan lukien.
20. Varsinainen valtiosääntöoikeudellinen arvio alkaa jaksosta budjettisuvereniteetti ja etenee vastuita ja niiden tarkkarajaisuutta, kestoa sekä vastuiden määrää ja riskejä käsittelevistä jaksoista eduskunnan vaikutusmahdollisuuksien turvaamista tarkastelevaan jaksoon (s. 37-44). Nähdäkseni ei ole olennaista huomauttamista tai lisäämistä jaksoista ilmeneviin valtiosääntöoikeudellisen arvioinnin lähtökohtiin ja keskeisiin lopputulemiin.
21. Edellä mainittujen kysymysten tarkastelujen jälkeisessä johtopäätösosiossa (s. 44-46) todetaan ensinnäkin, että omia varoja koskevalla päätöksellä on asianmukainen ja riittävä oikeusperusta SEUT 311 artiklan 3 kohdan määräyksessä Euratom-sopimuksen 106 A artiklalla täydennettynä. Koska päätökselle on osoitettavissa selvä ja hyväksyttävä oikeusperusta unionin perussopimuksissa, kysymys ei ole esityksen mukaan toimivallan siirrosta perustuslain 94 §:n 2 momentin mukaisessa merkityksessä.
22. Nähdäkseni näihin johtopäätöksiin oikeusperustan asianmukaisuudesta on syytä yhtyä. Pidän siis myös ns. elpymisvälineen oikeusperustaa EU-oikeudellisesti arvioiden pitää asianmukaisena ja riittävänä. Valtioneuvosto on perustuslakivaliokunnan lausunnossa PeVL 16/2020 vp edellytetyn mukaiseesti aktiivisesti pyrkinyt varmistumaan oikeusperustasta hankkimalla muun muassa neuvoston oikeuspalvelun lausunnon, jonka oikeudellista merkitystä olen jo tarkastellut edellä mainituissa lausunnoissani perustuslakivaliokunnalle ja suurelle valiokunnalle heinäkuussa 2020. Kuten myös edellä totesin, neuvoston oikeuspalvelun lausunnossa esitetyt kehittämistarpeet ovat osaltaan saaneet merkitystä käsillä olevan paketin jatkovalmistelussa unionissa, ja ylipäätään käsillä oleva asiakokonaisuus on kehittynyt merkittävästi varsinkin perustuslakivaliokunnan lausunnon PeVL 16/2020 vp jälkeen unionitasoisen jatkovalmistelun myötä. Tässä yhteydessä on ylipäätään muutoinkin muistutettava, että kysymys oikeusperustasta on EU-oikeudellinen kysymys, jonka viime kädessä ratkaisee oikeudellisesti sitovasti Euroopan unionin tuomioistuin.
23. Koska omien varojen päätöksen ja siihen sisältyvän ns. elpymisvälineen oikeusperustaa voidaan pitää EU-oikeudellisesti arvioiden riittävänä, tästä seuraa valtiosääntöoikeudellisen arvioinnin kannalta, että kysymyksessä olevassa asiassa *ei* tule esille kysymys perustuslain 94 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimivallan siirron merkittävyydestä. Kysymyksessä ei siis ole edes toimivallan siirto unionille, saati sitten merkittävän toimivallan siirrosta perustuslain 94 §:n 2momentissa tarkoitetulla tavalla. Viittaan tässä myös perustuslakivaliokunnan aiempaan lausuntokäytäntöön, jossa on linjattu, että ”jos unionin lainsäädäntöehdotukselle on osoitettavissa selvä ja hyväksyttävä oikeusperusta unionin perussopimuksista, kysymys ei ole toimivallan

siirrosta valtiosääntöoikeudellisessa merkityksessä eikä täten myöskään täysivaltaisuuden rajoituksesta" (PeVL 16/2020 vp, PeVL 13/2018 vp).

24. Esityksessä edelleen katsotaan, että omien varojen päätöksen mukaiset lisämäärärahat covid-19-kriisin seurauksiin puuttumiseksi ovat poikkeuksellisia ja väliaikaisia luonteeltaan. Kyse on esityksen mukaan "kohdennetusta, täydentävästä ja kertaluonteisesta rahoituksesta talouden elpymisen tukemiseksi poikkeuksellisten tapahtumien, joihin jäsenvaltiot eivät ole voineet vaikuttaa, aiheutettua niille vaikeuksia. Järjestelyn poikkeuksellisuutta ja väliaikaisuutta korostaa myös se, että järjestely toteutetaan säädösteknisesti omia varoja koskevassa päätöksessä eikä muutoksia tehdä johdettuun oikeuteen puhumattakaan perussopimuksen muuttamisesta." Lisäksi esityksessä todetaan, että "omia varoja koskeva päätös osana elpymispaketin muuta lainsäädäntöä toteutetaan perussopimusten puitteissa ja niiden mukaisesti tavanomaisia unionioikeuden menettelyjä ja välineitä noudattaen." (s. 44-45)
25. Myös näihin johtopäätöksiin voidaan yhtyä. Pidän selvänä ja riidattomana, että elpymisvälineessä on *oikeudellisesti* arvioiden kysymys kertaluontoisesta ja väliaikaisesta, sinänsä poikkeuksellisesta toimesta covid 19-epidemian johdosta.
26. Lopuksi esityksessä tuodaan esiin johtopäätöksenä, että omien varojen päätöksessä säädetyt jäsenvaltioiden vastuut ovat tarkkarajaiset. Esityksessä myös muistutetaan, että liittyessään Euroopan unioniin Suomi on hyväksynyt pitkäkestoisia, eduskunnan budjettisuvereniteettia koskevia rajoituksia. Esityksessä katsotaan, että elpymisvälineen "lainojen kesto ei merkitse valtiosääntöoikeudellisesti olennaisesti pidempää rajoitusta eduskunnan budjettisuvereniteettiin". Myös näihin johtopäätöksiin voidaan yhtyä.
27. Esityksen käsittelyjärjestysjakso ja esityksen vaikutusarviointijaksot kokonaisuutena huomioiden esityksessä on lopuksi tehty selkoa perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla "Covid-19-kriisiin liittyvien sitoumusten ja vastuiden eduskuntakäsittelyn yhteydessä kokonaisarvion vastuista ja riskeistä sisältäen myös ennakoitavissa olevat vastuut sekä EU:n tasolla että kansallisesti (PeVL 12/2020 vp, PeVL 11/2020 vp)." (PeVL 16/2020 vp). Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan "kokonaisarvio kasvavista vastuista vaikuttaa viime kädessä siihen, voidaanko koronakriisiin liittyviä järjestelyitä pitää perustuslain mukaisina." (PeVL 16/2020 vp).
28. Esityksen keskeisenä johtopäätöksenä on, että päätöksen myötä "Suomen vastuut eivät kasva tavalla, joka riskinsä puolesta voisi vaarantaa budjettisuvereniteetin tai Suomen valtion mahdollisuudet vastata niistä velvoitteistaan, joita sillä Suomen perustuslain mukaan on. Omien varojen päätös ei merkitse uutta ja olennaista rajoitusta eduskunnan budjettisuvereniteettiin ottaen erityisesti huomioon omien varojen päätöksen päätöksentekomenettely." (s. 46)
29. Nähdäkseni ei ole valtiosääntöoikeudellista huomauttamista myöskään näihin esityksen johtopäätelmiin. On syytä täsmentää, että edellä kohdissa 24-28 tarkastelluissa arvioissa oli kysymys siitä, koskeeko käsillä oleva asiakokonaisuus perustuslakia perustuslain 94 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Ja vastaus siis oli, ettei koske.

Johtopäätös

30. Kaiken kaikkiaan voidaan olennaisimmilta osin yhtyä hallituksen esityksen perusteluissa esitettyihin käsityksiin kysymyksessä olevan päätöksen suhteesta perustuslakiin. Olennaista huomauttamista ei muutoinkaan ole esityksen valtiosääntöoikeudellisen arvioinnin lähtökohtiin tai johtopäätelmiin.
31. Edellä esitetyillä sekä esityksen jaksosta 7.2 (s. 26-40) ilmenevillä perusteilla päädyn kantaan, jonka mukaan käsillä oleva omien varojen päätös ei sisällä säännöksiä, jotka koskisivat perustuslakia tai Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävää toimivallan siirtoa Euroopan unionille perustuslain 94 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.
32. Käsillä oleva päätös voidaan näin ollen hyväksyä äänten enemmistöllä annetuista äänistä.

Helsingissä 19. päivänä helmikuuta 2021

Tuomas Ojanen

professori

Helsinki